

PROTOKOLL Svenska Afghanistankommitténs styrelse

Tid: Lördagen den 12 september 2020, kl 0900-1500

Plats: Teams

Närvarande:	Lena Eriksson Åshuvud	<i>(Suppleant)</i>
	Joar Forssell	
	Anders Fänge	
	Anna-Karin Johansson	<i>(Vice Ordf)</i>
	Kajsa Johansson	<i>(Ordförande)</i>
	Marie Lackenbauer	
	Shirin Persson	
	Azadeh Rojhan Gustafsson	
	Anders Rosén	
	Abdurrahman Toryalay	<i>(Suppleant, endast §1-7)</i>
Frånvarande:	Hamid Zafar	
Dessutom närvarande:	Bengt Ekman	<i>(tf Generalsekreterare)</i>
	Klas Bjurström	<i>(Strategisk handläggare)</i>
	Stephanie Kilander	<i>(Valberedningen)</i>
	Christer Persson	<i>(Föreningsrevisor)</i>
	Dr Shah Mahmood	<i>(CFEO, endast §8)</i>
	Hedvig Söderlund	<i>(Policyrådgivare, endast §11)</i>
	Begmohammed Derakshande-Tomadj	<i>(Medlems- och engagemangsutvecklare, endast §11)</i>

1. Mötets öppnande. Beslutsförhet

Mötet öppnades av ordförande Kajsa Johansson som hälsade alla välkomna. Konstaterades att styrelsen var beslutför. Mötet inleddes med att styrelsen uppdaterade varandra om var alla befann sig vad som hänt den senaste tiden.

2. Val av justerare

Beslöts att utse Marie Lackenbauer att tillsammans med ordförande justera dagens protokoll samt skriva styrelsen brev till medlemmarna.

3. Fastställande av dagordning

Föreslogs att Sida Efficiency Audit presenteras tillsammans med övriga utvärderingar under §9. Eventuella fysiska möten under hösten läggs till övriga frågor

Beslöts att med detta fastställa dagordningen.

4. Föregående protokoll; 2020-06-13

Påpekades att Anders Rosén inte är suppleant som det står i föregående protokoll. Istället skulle "suppleant" stått efter Abdurrahman Toryalay.

Ander Fänge begärde till protokollet att han vid förra mötet påminde om att styrelsen ska tillställas Internal Audit rapporter, liksom Programme Quality Monitoring-rapporter.

Beslöts att lägga protokoll FS 2020-06-13 till handlingarna.

5. Säkerhetssituationen, politisk utveckling

GS summerade utvecklingen avseende säkerhet och politik. Bland annat rapporterades att

- de så kallade intra-afghanska samtalen inleds idag i Doha, Qatar.
- spänningar och intressekonflikter inom både taliban och inom de övriga aktörerna får stor inverkan på förhandlingarna.
- våldet ligger på en fortsatt hög nivå, med starkt tryck från talibaner mot staten, ffa efter uppgörelsen mellan USA och taliban i februari.

Presentationen bifogas protokollet.

6. GS-rapport Q2, inklusive Covid 19

GS summerade SAKs verksamhet utöver vad som rapporteras i GS-rapporten. Bl a nämndes

- att skolor åter öppnas och att den afghanska staten talar om att lätta på restriktioner med anledning av Covid-19.
- att fattigdomen ökar väsentligt och 72% av befolkningen nu uppskattas leva under fattigdomsgränsen.
- osäkerheten om den internationella givarkonferensen i november blir av och i så fall i vilken form.
- att den svenska samarbetsstrategin är fortfarande inte fastställd. Den tidigare är förlängd året ut.
- att SAK nu är bekräftad som Strategisk Partnerorganisation med Sida. Samförståndsavtal kommer att ingås.
- att ny svensk ambassadör i Afghanistan blir Torkel Stiernlöf.
- att sökandet efter nya lokaler för KMO fortsätter.

Anders Fänge uttryckte önskemål om att GS till kommande möte skulle ge styrelsen en bild av hur olika länder för närvarande ligger till avseende bilateralt stöd till Afghanistan, liksom vad som kan sägas om förväntade trender framöver etc. GS tar önskemålet som ett uppdrag till nästa möte, med en brasklapp om att aktuell information kan vara svår att få tag i, jämföra och dra slutsatser av, framförallt med tanke på den rådande osäkerheten.

Styrelsen diskuterade den i Afghanistan föreslagna NGO-lagen och dess möjliga konsekvenser. Lagen anses vara ett uttryck för statens försök att ta kontroll över NGO-sfären, och innehåller långtgående åtgärder inkl tillståndsgivning, kommission för utvärdering av NGO-insatser, rätt att begära ut finansiell information och till och med krav på sammansättning av styrelser.

Bengt Ekman uppdaterade styrelsen om insatser i samband med Covid 19. Läget avseende smittspridning är osäkert. Antalet rapporterade döda är lågt, men mörkertalet troligen mycket stort. Upp till 30% av befolkningen har uppskattats ha eller ha haft viruset.

Vid föregående styrelsemöte beslöts godkänna Qatar Foundation som potentiell givare till SAK. Förslag på ansökan till Qatar Foundation finns nu om insatser på ca 1 miljon USD per år i tre år inom deras arbete med ”*Out Of School Children*” samt ”*Protecting Education in Insecurity and Conflict*”. QF har varit positiva till SAKs förslag till ansökan. SAK har tagit referenser på QF från andra organisationer och referenserna ger inte anledning att återta ansökan. Anna-Karin Johansson väckte i samband med detta frågan om vilka styrdokument som eventuellt reglerar vilka givare SAK kan acceptera avseende värderingar och policies.

GS informerade styrelsen om att Folke Bernadotte Academy uttryckt önskemål om samarbete med SAK vilket skulle inkludera finansiering av ett maskulinitetsnätverk. Då FBA ligger under UD, arbetar i linje med Sveriges strategi för Afghanistan och SAK redan tidigare samarbetat med FBA anses eventuell finansiering genom FBA inte vara problematisk.

Presentation bifogas protokollet.

- Beslöts** att NGO-uttalandet om internationella konferensen bifogas protokollet.
- att ACBARS summering av de främsta invändningarna mot NGO-lagen bifogas protokollet.
- att godkänna FBA som möjlig framtida givare till SAK.
- att uppdra till GS att ge styrelsen en bild vilka dokument som styr kriterier för ansökningar avseende givares värderingar och policies.

7. Monitorering och uppföljning

Klas Bjurström rekapitulerade

- strategier och metoder för att upprätthålla en god kontrollmiljö inom organisationen,
- de huvudsakliga beståndsdelarna i systemet för monitorering och uppföljning,
- den av styrelsen beslutade vägen framåt för att utveckla organisationens monitorering och uppföljning.

Vidare presenterades resultatet av vårens monitorering av utbildning, rehabilitering och konstruktionsarbeten inom JRMOs verksamhetsområde, samt uppföljningen av frågor som väckts avseende bland annat utbildning i Wardak.

Presentationen bifogas protokollet.

8. 6 månaders budgetuppföljning

Dr Shah Mahmood redogjorde för budgetuppföljningen januari – juni 2020 med faktiska kostnader jämfört med den första reviderade budgeten, beslutad av styrelsen i april 2020. Budgetutnyttjandet under första halvåret är ca 83%. Faktorer som påverkat detta är bland annat fluktuationer i växelkursen (med stabil växelkurs hade utnyttjandet varit 4% lägre), samt inställda insatser till följd av Covid-19. Av SAKs kostnader är dock ca 65% lönekostnader vilket håller utnyttjandet uppe, trots många inställda eller försenade aktiviteter.

Avvikelser över 10% från budget kommenterades särskilt. Enligt preliminär uppskattning kommer att underutnyttjandet motsvara 6 MSEK vid slutet av året.

GS och CFEO föreslår att styrelsen godkänner att använda tillgängliga medel, om-allokera medel och tidigarelägga ett antal projekt:

- 1) Byggnation av skola i Jaghori. Total budget 2,168 MSEK, varav 0,783 under 2020
- 2) Byggnation av skola i Kunduz. Total budget 1,385 MSEK, varav 0,578 under 2020
- 3) Byggnation av skola i Takhar. Total budget 1,638 MSEK, varav 0,602 under 2020
- 4) Byggnation av skola i Kout / Nangarhar. Total budget 1,638 MSEK, varav 0,602 under 2020
- 5) Byggnation av skola i Wardak. Total budget 2,138 MSEK, varav 0,614 under 2020
- 6) Byggnation av skola i Monai, Kunar. Total budget 1,518 MSEK, varav 0,361 under 2020
- 7) Reparation av 4 skolor i Achin, Nangarhar. Tot budget 2,325 MSEK, varav 1,349 MSEK 2020
- 8) Vattenledning Haska Mena i Nangarhar. Total budget 1,807 MSEK, varav 0,602 MSEK 2020
- 9) Vattenledning Ghanikhil i Nangarhar. Total budget 1,204 MSEK, varav 0,481 MSEK 2020

Total budget: 15,821 MSEK

Total budget 2020: 5,972 MSEK (I bifogad presentation summeras detta felaktigt till 5,975)

Budget 2020: 9,846 MSEK

Styrelsen efterhörde om regelrätta och tillräckliga förberedelser och utvärderingar gjorts för att säkra att alla frågor om mark och ägarskap var lösta. Dr Shah Mahmood försäkrade att så var fallet och beskrev vidare hur ett annat motsvarande projekt i Mazar nyligen stoppats av just denna anledning.

Styrelsen förhörde sig om sannolikheten för att aktiviteter som stoppats pga Covid återupptas och hinns med under året enligt plan. Dr Shah beskrev att sedan andra veckan i augusti är praktiskt taget alla aktiviteter igång. Inom många områden kommer SAK att hinna ikapp med genomförandet.

Presentationen bifogas protokollet.

Beslöts att godkänna 6 månaders budgetuppföljning, inklusive godkännande av om-allokeringen av 5,972 MSEK till 2020 för två vattenledningsprojekt samt byggnation och reparation av skolor enligt ovan.

9. Strategisk Plan 2022-25, direktiv

Henrik Herber, chef för Aid Coordination Unit SMO, presenterade tre utvärderingar vars resultat i olika utsträckning kommer att påverka den kommande strategiska plan, men i något fall också i arbetsplanen redan för 2021. De tre utvärderingarna är SP Mid-term review (intern), SCA Meta Evaluation (intern) och Sidas Efficiency Audit (extern)

Anna-Karin Johansson begärde till protokollet att styrelsen framöver bör återkomma till frågan om den Audit Committee som föreslås i Efficiency Audit, liksom till den återkommande diskussionen om PMERs placering i organisationen.

Klas Bjurström påminde styrelsen om dess tidigare beslut att göra en analys av SAKs ekonomisystem och funktion, liksom att Sidas Efficiency Audit (och dess tidigare inkarnationer) delvis just avsåg fylla detta syfte. Föreslogs att styrelsen med färdigställandet av denna Efficiency Audit skulle anse tidigare beslut var uppfyllda.

Bengt informerade styrelsen om att Direktiven för SP är fastställda och har delats inom organisationen. Organisationens är inne i arbetets andra fas, vilken främst omfattar analys och interna/externa konsultationer. GS kommer att återkomma till styrelsen om vad vi kommit fram till i analys och konsultationsfasen under hösten eller vintern.

Beslöts att återkomma till frågan om den Audit Committee som föreslås i Efficiency Audit, liksom till frågan PMERs placering i organisationen.

att anse styrelsens tidigare beslut om analys av SAKs ekonomisystem och funktion uppfyllt.

10. Jämställdhet och mångfald inom den professionella organisationen

Den första delen av uppdraget att genomföra en *gender audit* har genomförts och rapporten levererad till SAK av utvärderaren Annica Holmberg. Denna första del består av en studie av våra policier och övriga styrdokument och har delats med styrelsen. När omständigheterna tillåter, inkl möjlighet till fältbesök, kommer del två att inledas med konsultation med såväl fält- som kontorspersonal.

Både KMO och Annica Holmberg gör just nu bedömningar om möjligheterna att göra studien nu under hösten, vilket är ambitionen.

Anna-Karin Johansson underströk vikten av att kommande utvärdering, steg två, går längre ut i organisationen än till kvinnor i chefsbefattningar.

11. Opinionsguiden

Begmohammed Derakshande-Tomadji (Förenings- och engagemangsutvecklingshandläggare på SMO) och Hedvig Söderlund (policyrådgivare) adjungerades till mötet.

Begmohammed och Hedvig presenterade påverkansplanen för SAKs medlemsrörelse, dvs hur SAKs medlemsrörelse vara en tydlig del av SAKs påverkansarbete, och de fokusfrågor som utarbetats dvs 1) Effektivt utvecklingssamarbete, 2) Hållbar och rättvis fred, samt 3) Internationell humanitär rätt och skydd av civila. Styrelsen bads om återkoppling på utkastet till plan liksom vad styrelsen kan bidra till i arbetet.

Bland annat diskuterades om målet Effektivt utvecklingssamarbete är för brett och har för lite fokus på Afghanistan, liksom om medlemsrörelsen verkligen identifierar de tre frågorna som "sina" frågor.

Medlemmarnas praktiska möjligheter att påverka kommer bli diskuterats i SFK nästa vecka. Under hösten tas en påverkansplan fram för 2021, vilken senare ersätts av den strategiska planen.

Frågan om vad som kan vara styrelsens, lokalföreningars, nätverkens eller kansliets uppgift i påverkansarbetet tas vid nästa styrelsemöte, till vilket utkastet till plan kommer att uppdateras för mer kvalificerad input från styrelsen.

Presentationen delas med styrelsen omedelbart, samt bifogas protokollet.

12. Solidaritetsprisgrupp

Azadeh Rojhan Gustafsson föreslog Enayatullah Adel, Björn-Åke Törnblom och Inger Blennow, dvs en oförändrad solidaritetsprisgrupp.

Beslöts att besluta enligt förslag.

13. Nästa styrelsemöte 17 oktober

- *Jämställdhet och mångfald inom den professionella organisationen*
- *Strategic discussion I*
- *Rev Budget II*
- *Workplan update & process overview*
- *Location AGM 2021*
- *Strategisk Plan 2022-25, progress report*
- *Uppdatering Färdplanen MR 2021*

14. Övriga frågor

Kajsa Johansson frågade styrelsen om deras inställning till behovet av ett fysiskt möte under hösten. Med något undantag uttryckte de flesta sig positiva till att träffas fysiskt. Konstaterades att hybridmöten, där några deltar digitalt, är svårast.

Beslöts att samtliga i styrelsen till COB måndag 14 sept meddelar Kajsa Johansson om sina möjligheter att delta vid ett eventuellt fysiskt styrelsemöte 17 oktober, 21 november eller 30 januari. Därefter tar Kajsa ett samlat grepp om frågan till sin avstämning med GS på tisdag.

15. Mötet avslutades

Vid protokollet:

Klas Bjurström

Justeras:

Kajsa Johansson

Marie Lackenbauer

Bilagor:

- Presentationer Säkerhet, politik, verksamhet mm
- Presentation OP guide
- Presentation 6MBFU
- NGO Statement Round Table on Afghanistan 2020-09-02
- ACBAR document on NGO Law concerns July 2020